

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudkyň Mgr. Lenky Havlíčkové a JUDr. Martiny Vernerové ve věci

žalobkyně: **LL Production, s.r.o.**, IČO: 63978423,
sídlem Třešňová 475, 252 43 Průhonice,
zastoupena advokátem JUDr. Janem Vondráčkem,
sídlem Revoluční 762/13, 110 00 Praha 1,

proti

žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**,
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 01 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 7. 2022, č. j. KUUK/104222/2022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru územního plánování a stavebního řádu, ze dne 7. 7. 2022, č. j. KUUK/104222/2022 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo změněno rozhodnutí Městského úřadu Rumburk, stavebního úřadu (dále jen „stavební úřad“), ze dne 25. 10. 2021, č. j. OSÚ/6158-21/novm OSÚ/1428-2021, kterým byla zamítnuta žádost žalobkyně o dodatečné povolení stavby „*Oplocení*“ umístěné na pozemcích parc. č. XA a parc. č. XB v k. ú. Brtníky (dále též jen „stavba“), tak, že namísto podle § 149 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) byla žádost zamítnuta podle § 149 odst. 6 správního řádu. Žalobkyně se současně

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

v žalobě domáhala toho, aby soud zrušil též rozhodnutí stavebního úřadu a žalovanému uložil povinnost nahradit jí náklady řízení.

Žaloba

2. Žalobkyně úvodem předeslala, že si je vědoma toho, že stavební činnost realizovala v CHKO Labské pískovce. Proto od počátku spolupracovala s renomovaným odborníkem doc. Ing. arch. M. K., CSc., který v místě budoucí realizace strávil množství času proto, aby vytvořil architektonické dílo, které po všech stránkách zapadne do rázu celého kraje. Výsledek jeho práce podle žalobkyně představuje citlivý projekt, jehož součástí je i stavba, a který je v naprostém souladu s charakterem NP České Švýcarsko, resp. CHKO Labské pískovce.
3. Vzniklá situace nastala nedopatřením, kdy žalobkyně měla v dobré víře za to, že realizace stavby, podle ní víceméně marginálního květinového oplocení z drátokošů (gabionů) osázeného popínavými rostlinami tvořícího doprovodnou stavbu ke stavbě hlavní, kterou je stavba pro rodinnou rekreaci, je kryta společným povolením vydaným stavebním úřadem ze dne 15. 10. 2019, č. j. OSÚ/32426-19/novm OSÚ/4313/2019, když navíc v rámci řízení o vydání společného povolení byla řešena doprovodná stavba z gabionů. Žalobkyně uvedla, že v žádném případě neměla v úmyslu postupovat nesouladně se společným povolením.
4. Jediným důvodem pro nevyhovění odvolání žalobkyně proti rozhodnutí stavebního úřadu bylo potvrzující závazné stanovisko vydané Ministerstvem životního prostředí (dále jen „ministerstvo“) dne 10. 6. 2022, č. j. MZP/2022/530/495 (dále jen „potvrzující závazné stanovisko“), které potvrdilo závazné stanovisko Správy Národního parku České Švýcarsko ze dne 15. 7. 2021, č. j. SNPCS 04502/2021 (dále jen „závazné stanovisko SNP České Švýcarsko“). Obě stanoviska vycházela z toho, že stavba je v rozporu s platným územním plánem obce Staré Křečany a nekoresponduje s tradičními řešeními oplocení na území CHKO Labské pískovce a hrubě narušuje charakter lokality. Žalobkyně obě závazná stanoviska považuje za nesprávná a nezákonná.
5. Žalobkyně namítla, že správní orgány při vydávání závazných stanovisek postupovaly v rozporu s § 2 odst. 2 správního řádu a nepřipustně překročily pravomoc svěřenou jim zákonem, a to zejména § 78 a § 79 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody“) ve spojení s § 2 tohoto zákona, neboť stavbu posuzovaly z hlediska jejího souladu s územním plánem, což nepřislouží jim, ale orgánu územního plánování. To žalobkyně namítala už v odvolání, ministerstvo však tuto její námitku naprosto ignorovalo.
6. Obě závazná stanoviska nadto žalobkyně považuje v této části za nepřezkoumatelná, neboť v nich je pouze citováno, příp. parafrázováno z územního plánu a následně bez jakékoli konkrétní argumentace uzavřeno, že stavba v souladu s územním plánem není. Stavba není hodnocena nejen v souvislosti s hlavním, ale i s přípustným využitím ploch. Stavba se přitom nenachází na plochách, které by nepřipouštěly nic jiného než jen porost zeleně, resp. které by nepřipouštěly jakoukoli stavbu. V projektové dokumentaci je uvedeno, že „...vzhledem k tomu, že funkce ZO je chránit vymezené plochy pro bydlení je oplocení v souladu s platnou územně plánovací dokumentací...“. SNP České Švýcarsko uvedla, že se s tímto tvrzením neztotožnila s tím, že „...ochrannou funkci má vlastní zeleně. Navíc v souvislosti se stavbou oplocení došlo ke kompletní devastaci plochy zeleně...“. Ministerstvo projektovou dokumentaci navzdory odvolacím námitkám nehodnotilo vůbec. Žalobkyně uzavřela, že správní orgány svá závazná stanoviska postavily pouze na nepřezkoumatelných obecných subjektivních názorech, které ani neodpovídají skutečnému stavu. Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

7. Jejich závěry stran rozporu stavby s územním plánem jsou nadto podle žalobkyně nesprávné. K tomu uvedla, že stavba je umístěna podél silnice II/265 Velký Šenov – Krásná Lípa, a to k ochraně přilehlé plochy k bydlení (pozemky parc. č. XA, XC a XD), na níž se nachází stavba pro rodinnou rekreaci a doplňkové stavby, před negativními účinky provozu na předmětné komunikaci (včetně zejména ochrany proti hluku z dopravy). To vyplývá i z projektové dokumentace, a stavba tedy je v souladu s územním plánem, přičemž obdobné stanovisko zaujala též obec Staré Křečany a stavební úřad.
8. Hygienická funkce stavby je podle žalobkyně nepopíratelná, přičemž ve vztahu k ploše „ZO – plochy ochranné a izolační zeleně“, na níž se SNP České Švýcarsko ve svém závazném stanovisku zaměřila, z územního plánu plyne, že funkcí takovéto plochy má být mj. právě plnění hygienické funkce. Ani územní plán nepočítá s tím, že by se na těchto plochách mohl nacházet jen porost zeleně, který jako jediný může plnit ochrannou funkci, jak prezentovala SNP České Švýcarsko, když uvedla, že „...ochrannou funkci má pouze zeleň...“. Z hlediska přípustného využití mohou plochy sloužit mj. i jako pozemky dopravní a technické infrastruktury, je tedy podle žalobkyně nepochybné, že k plnění ochranné funkce mohou být na dotčených pozemcích umísťovány i určité druhy staveb. Stavba podle žalobkyně plní funkci ochrannou a současně je s to plnit i funkci zeleně, neboť má být porostlá popínavými rostlinami. Jde tedy z hlediska územního plánu o stavbu přípustnou.
9. Žalobkyně rozporuje i tvrzení SNP České Švýcarsko o údajné „kompletní devastaci zeleně“. Na místě se podle žalobkyně nacházel pouze „skládkový“ zelený porost (především řídký porost náletových travin a plevelů). Žalobkyně tak naopak přispěla ke kultivaci dané plochy. Závěr ministerstva o nepřipustnosti tvrzení, podle kterého výstavbou gabionové zdi přispěla ke kultivaci plochy na úkor dle svého vyjádření „skládkového“ zeleného porostu, označila pro absenci zdůvodnění za nepřezkoumatelný.
10. Obě závazná stanoviska žalobkyně považuje za nepřezkoumatelná i pokud jde o argumentaci o údajném nectění tradičního řešení oplocení na území CHKO Labské pískovce a hrubého narušování charakteru lokality, neboť i v tomto případě jsou závěry správních orgánů podle žalobkyně postaveny pouze na zcela nepřezkoumatelných obecných subjektivních hodnoceních a názorech, které neodpovídají skutečnému stavu věci.
11. Stanoviska jsou podle žalobkyně zároveň nesprávná. K tvrzení SNP České Švýcarsko, podle kterého v Brtníkách jednoznačně převažují plaňkové průhledné ploty částečně doplněné živým plotem a některé objekty zůstávají bez oplocení, žalobkyně namítla, že v okolí se vyskytují např. ploty s betonovou či kamennou podezdívkou, případně doplněné kovovým plotem (nikoliv pletivem) a neprostupným a zcela neprůhledným živým plotem (viz např. oplocení u budovy č. p. XA, oplocení pozemku parc. č. XE v k. ú. Brtníky, oplocení u budovy č. p. XB nebo oplocení u budovy č. p. XC). K odvolací námitce brojící proti názoru SNP České Švýcarsko ministerstvo pouze konstatovalo, že na území obce Staré Křečany se jednoznačně nenachází oplocení z gabionů, aniž by se však řádně vypořádalo s námitkou, jejíž podstata spočívala v něčem zcela jiném. V obou závazných stanoviscích je tak prezentována naprosto zkreslená podoba a charakter okolí stavby a lokality, v níž se stavba nachází.
12. Žalobkyně dále uvedla, že stavba byla označena jako „květinové oplocení“ proto, že má být porostlá popínavými rostlinami, nikoli proto – jak se domnívala SNP České Švýcarsko –, že na stavbě aktuálně byly umístěny truhlíky s květinami. Stavba se tak v konečném důsledku nebude nikterak zásadně lišit např. od neprostupných živých plotů a zcela se tak začlení do prostoru. Podle žalobkyně není důvod, aby stavba popínavými rostlinami při

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

správné péči neporostla. Že je to vzhledem k blízkosti silnice nepravděpodobné, je pouze subjektivní a nepodložený názor SPN České Švýcarsko. Odvolací námitku proti tomuto názoru ministerstvo zcela pominulo.

13. Uvedlo-li ministerstvo, že podle jeho názoru *„bude stavba mimo vegetační období rostlin prostá vegetace a nemůže tak plnit funkce uvedené odvolatelem...“*, šlo podle žalobkyně o názor, který se zjevně opíral pouze o subjektivní dojmy a nikoliv o jakýkoliv relevantní podklad. Žalobkyně k tomu poukázala na druhy popínavých stálezelených (neopadavých) rostlin, které vynikají svou dekorativností a současně odolností včetně mrazuvzdornosti (např. vybrané druhy břečťanu či zimolezu). Žalobkyně dodala, že v současné době jsou na stavbě umístěny pouze závěsné truhlíky s květinami proto, že dosud nedošlo k pravomocnému dodatečnému povolení stavby a ona tak chce předejít tomu, že by musela zlikvidovat též porost z popínavých rostlin.
14. Nesprávným měl být rovněž argument správních orgánů, podle kterých stavba není akceptovatelná ani z pohledu Plánu péče o CHKO Labské pískovce na období 2011-2025. Pokud z něj vyplývalo, že je třeba v místě upřednostňovat tradiční řešení oplocení, žalobkyně namítá, že toto doporučení nebylo blíže konkretizováno např. stanovením konkrétních parametrů a poukazuje též (bez bližší konkretizace) na kontext okolní zástavby a to, že se stavba nachází v intravilánu obce. Jde podle ní navíc pouze o koncepční a doporučující dokument, který vychází z více než 10 let starých údajů.
15. K argumentaci správních orgánů, podle kterých stavba výškou a nevhodnou volbou materiálu údajně nevhodně narušuje charakter celé lokality, a dále k argumentaci SNP České Švýcarsko, podle které *„...oplocení ve formě bradby tedy výrazně snižuje krajinný ráz daného místa a vytváří depresivní prostředí pro turisty a návštěvníky oblasti zaměřené na ochranu krajinných hodnot...“*, žalobkyně namítla, že v kontextu reálného provedení stavby není konkrétní a podložená, chybí jakékoli odborné posouzení a užity jsou subjektivistické a bezobsažné termíny jako *„bradba“* nebo *„depresivní prostředí“*, když podle zkušeností žalobkyně je hodnocení stavby třetími osobami zcela opačné. S odvolací námitkou o nesprávnosti argumentace SNP České Švýcarsko se ministerstvo nijak nevypořádalo. Ze závazných stanovisek není zřejmé, v čem konkrétně tkví *„krajinný ráz daného místa“* a *„charakter dané lokality“* a jaké konkrétní území je zde vlastně myšleno (zda území obce, území CHKO Labské pískovce či jiné).
16. Ani to, že SNP České Švýcarsko dosud nepovolila ani jedno takové oplocení, nemůže být podle žalobkyně udržitelný argument pro nepovolení stavby. Poznámku SNP České Švýcarsko, že takovýto typ oplocení je zřejmě obvyklý v okolí Prahy a blízkých satelitů, žalobkyně, jež sídlí v Praze, považovala za zjevnou invektivu, s čímž se ostatně již měla setkat ona i její právní zástupce při jednání se zaměstnanci SNP České Švýcarsko. Odvolací argumentace v tomto směru zůstala ministerstvem zcela nevypořádaná.
17. Žalobkyně navíc v průběhu řízení poukazovala na to, že jde o ekologicky nezávadný a šetrný způsob oplocení tvořený přírodním kamenivem, který působí zcela přirozeně, má přírodní vzhled a je přirozeně prostupné, čímž mohou též vytvářet přirozené útočiště drobným živočichům i rostlinám. SNP České Švýcarsko k tomu měla sdělit, že pojem ekologického a šetrného způsobu provedení oplocení údajně není (myšleno spíše je – pozn. soudu) pro SNP České Švýcarsko pojem *„nesrozumitelný“*, ministerstvo pak tento významný aspekt stavby pominulo, byť na něj žalobkyně v odvolání poukazovala a SNP České Švýcarsko vytýkala jeho nezohlednění.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

18. Žalobkyně uzavřela, že stavba díky vysoké zvukové pohltivosti představuje mj. optimální řešení hluku z frekventované komunikace. Neztotožňuje se proto se zcela nepodloženým a iracionálním názorem SNP České Švýcarsko, že v tomto směru by „jednoznačně lépe plnila funkci ochrany proti hluku a hlavně prachu“ vzrostlá zeleň. I na tuto odvolací námitku ministerstvo nijak nereagovalo.

Vyjádření žalovaného

19. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Jelikož veškeré žalobní námitky směřují proti závaznému stanovisku SNP České Švýcarsko a následně vydanému potvrzujícímu závaznému stanovisku ministerstva, kterými byl žalovaný vázán, připojil též vyjádření ministerstva, na které odkázal.
20. Ministerstvo v přiloženém vyjádření odkázalo na potvrzující závazné stanovisko a uvedlo, že žalobkyně těžko mohla být v dobré víře, když realizovala stavbu nezákonným způsobem. Poukázalo také na to, že žalobkyně ve své žádosti mylně uvedla pozemek parc. č. XA a naopak neuvedla pozemek parc. č. XF v k. ú. Brtníky. Již SNP České Švýcarsko ve svém závazném stanovisku s ohledem na vymezení plochy, na které se nachází pozemek parc. č. XF, v územním plánu jako stabilizované plochy veřejného prostranství s ohledem na její stanovené i přípustné využití uvedlo, že je zcela zřejmé, že na dotčeném pozemku nemůže být stavba realizována. Dle projektové dokumentace na něm přitom stavba realizována je a naopak chybně je uveden pozemek parc. č. XA, na kterém stavba umístěna není. Projektová dokumentace dále chybně uvádí pozemek parc. č. XB jako zahradu, ačkoli dle katastru nemovitostí jde o ostatní plochu. Dle územního plánu je tento pozemek součástí stabilizované plochy ochranné a izolační zeleně a výstavba oplocení zde není přípustná. Proto správní orgány dospěly k závěru, že realizovaná stavba není v souladu s územním plánem.
21. Správní orgány podle ministerstva neposuzovaly, zda záměr je, či není v souladu s územním plánem, pouze v části odůvodnění uvedly všechny skutečnosti, jimiž byly vedeny v rámci svého uvážení, a poukázaly tedy na jim známou skutečnost, ze které přímo neplynuly žádné právní nebo jiné faktické dopady.
22. Podle ministerstva se gabionové oplocení nezačleňuje do okolí a hrubě je narušuje. Žalobkyně navíc opomíjí, že mimo vegetační období bude bez vegetačního porostu. K námitce, že se v místě stavby nacházel „skládkový“ porost, ministerstvo opáčilo, že původní stav pozemku parc. č. XB před realizací stavby je zachycen na fotografii, která je součástí spisu. V té době se na něm nacházel travnatý porost, a pozemek tedy byl v souladu s tím, co uváděl územní plán. Při porovnání původního a současného stavu pozemku je zřejmé, že došlo k devastaci původního travnatého porostu, a nelze tedy přijmout tvrzení, že žalobkyně přispěla ke kultivaci plochy.
23. Dále ministerstvo uvedlo, že žalobkyně ve své žádosti neuvedla konkrétní druhy rostlin, které plánovala vysadit, ani jak bude stavba rostlinami porostlá mimo jejich vegetační období. Ministerstvo je toho názoru, že stavba bude mimo vegetační období prostá vegetace, a nemůže tak plnit funkce tvrzené žalobkyní. V současné době jsou na gabionovém oplocení umístěny truhlíky s květinami.
24. Správní orgány podle ministerstva uvedly, že stavba zcela nekoresponduje s tradičními řešeními, na které odkazuje Plán péče o CHKO Labské pískovce na období 2011-2025, který slouží jako odborný podklad pro rozhodování ve věci. Nejedná se tudíž o subjektivní názor správních orgánů. Stavba byla hodnocena i v kontextu jejího začlenění v dané lokalitě.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

25. K námitce, že nevypořádalo všechny odvolací námitky, ministerstvo uvedlo, že pokud se ke všem námitkám nevyjádřilo, platí, že se ztotožnilo s odůvodněním SNP České Švýcarsko.

Replika žalobkyně

26. Žalobkyně v replice ze dne 7. 2. 2024 uvedla, že vymezení stavby jako oplocení na pozemcích parc. č. XA a XB v k. ú. Brtníky vycházelo z oznámení stavebního úřadu, kterým bylo zahájeno řízení o nařízení odstranění stavby. Stavební úřad přitom pozemek parc. č. XF v k. ú. Brtníky do vymezení stavby a současně předmětu řízení nezahrnul. K vyjádření ministerstva týkajícího se nedostatků projektové dokumentace žalobkyně uzavřela, že všechny dotčené správní orgány ji shledaly být dostatečným podkladem pro posouzení žádosti.
27. Dále žalobkyně setrvala na své argumentaci uvedené již v žalobě. Vyjádření ministerstva k námitce týkající se posouzení souladu stavby s územním plánem označila za vnitřně rozporné. Je přitom podle ní zcela evidentní, že posouzení souladu stavby s územním plánem mělo faktický i právní dopad v podobě vydání závazných stanovisek. Nově žalobkyně doplnila, že stavba je podle ní v souladu s územním plánem i co se týče vymezení pozemku parc. č. XF v k. ú. Brtníky.
28. V replice žalobkyně rovněž nově uvedla, proč nesouhlasí se závěrem o hrubém narušení charakteru lokality. Intravilán obce, kde byla stavba realizována, podle ní není žádným skanzenem lidové architektury, ale naopak se vyznačuje značnou nejednotností, kdy vedle původních staveb lidové architektury mnohdy bohužel v problematickém a neudržovaném stavu jsou zde stavby nové a poměrně moderní, případně moderně zrekonstruované vyznačující se nejednotnou architekturou, různými barvami fasád a v neposlední řadě různými pojetími oplocení. Stejně jako v žalobě zopakovala, že oplocení v dané lokalitě tak zdaleka není jen průhledné dřevěné plaňkové, přičemž výjimkou nejsou kovové ploty případně doplněné betonovou či kamennou podezdívkou nebo neprostupným a neprůhledným živým plotem. Své tvrzení doprovodila šesti blíže nespecifikovanými fotografiemi.
29. Nově žalobkyně namítla také to, že orgány ochrany přírody podle ní do značné míry suplují činnost stavebního úřadu. Posouzení souladu stavebního záměru s charakterem území a s urbanisticko-architektonickým charakterem okolní zástavby totiž je podle ní primárně věcí stavebního úřadu (srov. § 44a zákona o ochraně přírody a krajiny), nikoliv orgánu ochrany přírody a krajiny, který chrání jiné zájmy (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2022, sp. zn. 9 As 259/2020).
30. Žalobkyně dále poukázala na znění § 12 zákona o ochraně přírody a krajiny, z něž vyplývají hlediska, kterými se orgány ochrany přírody mají řídit. Jde přitom o soubor neurčitých právních pojmů, které musí být dotčeným orgánem ochrany přírody a krajiny nejprve řádně vyloženy a poté řádně aplikovány na zjištěný skutkový stav, k čemuž podle ní v daném případě nedošlo. Orgány ochrany přírody při posouzení zásahu do krajinného rázu vycházely podle žalobkyně toliko z obecného konstatování o výšce a nevhodné volbě materiálu a oplocení ve formě hradby. Pominuly přitom specifika věci, na které žalobkyně soustavně poukazovala, jako je mj. porost stavby popínavými rostlinami. Názory orgánů ochrany přírody ohledně porostu stavby jsou podle žalobkyně zcela nesprávné. Na podporu svých tvrzení žalobkyně předložila vyjádření Ing. D. S. a Ing. Z. B., absolventů zahradnické fakulty, kteří se věnují zahradní architektuře a krajinné tvorbě. Ti výslovně potvrdili, že plný porost stavby popínavými rostlinami je možný, a to i mimo vegetační období. Tvrzení ministerstva, že nedodala přesnou specifikaci popínavých rostlin, které hodlá vysadit, Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

žalobkyně označila za ryze účelové. Orgánům ochrany přírody případně nic nebránilo v tom, aby ji k dodání takovéto specifikace vyzvaly na rámec předložené projektové dokumentace.

Další vyjádření žalobkyně

31. Dne 9. 2. 2024 žalobkyně soud informovala o probíhajících jednání mezi ní a SNP České Švýcarsko o úpravě provedení oplocení tak, aby bylo pro tento orgán ochrany přírody akceptovatelné.
32. V podání doručeném soudu dne 4. 3. 2024 žalobkyně uvedla, že SNP České Švýcarsko nadále trvá na úplném odstranění gabionového oplocení a jeho nahrazení průhledným plaňkovým plotem a o jiné alternativě není ochotna uvažovat. Žalobkyně následně shrnula svá předchozí tvrzení a poukázala na přiloženou e-mailovou korespondenci s Ing. K. ze SNP České Švýcarsko, které v únoru 2024 předložila několik variant dřevěného obložení stávajícího oplocení, které by nechala porůst popínavými rostlinami.
33. Součástí jejího vyjádření ze dne 4. 3. 2024 byly i dvě fotografie z aplikace Google Street View, které měly dokládat charakter staveb v bezprostředním sousedství stavby, podle kterých si lze podle žalobkyně stěží představit, že by stavba mohla jakkoli zhoršit vnímání lokality. Naopak podle ní stavba přispívá ke kultivaci prostředí. Další tři fotografie měly dokládat, že ani oplocení dalších pozemků v obci Brtníky se neslučuje s tvrzeným tradičním oplocením formou průhledných dřevěných laťkových plotů a rovněž to, že se nejedná o esteticky hodnotné stavby.

Ústní jednání soudu

34. Při jednání soudu konaném dne 6. 3. 2024 právní zástupce žalobkyně odkázal na znění žaloby a shrnul obsah svého podání ze dne 4. 3. 2024 s tím, že ve snaze o kompromis, vyřešení situace a zohlednění stanoviska orgánu ochrany přírody probíhala řada jednání se SNP České Švýcarsko. Soudu k založení do spisu předložil nové fotografie, které mají dokládat stav v okolí u budovy č. p. XF (založeno na č. l. 87 až 89 soudního spisu), stavbu propustku v blízkosti stavby (č. l. 90), zeď u budovy č. p. XE (č. l. 91) a oplocení u budovy č. p. XB (č. l. 92). Zároveň uvedl popis či č. p. staveb na fotografiích uvedených v replice ze dne 7. 2. 2024 a vyjádření ze dne 4. 3. 2024, který soud vepsal do spisu (Na č. l. 56 vzađu má podle žalobkyně jít o oplocení budovy č. p. XC, na č. l. 57 má jít o budovu na pozemku parc. č. XE a o budovu č. p. XA. Na č. l. 79 má podle žalobkyně být zachyceno okolí plotu budovy č. p. XF a pokračování silnice za plotem, na č. l. 79 vzađu má být budova č. p. XE a zeď u ní.) Právní zástupce žalobkyně poukázal na to, že i podle SNP České Švýcarsko se v Brtníkách vyskytují i jiné než plaňkové ploty, což se podává i z předložených fotografií. Neobstojí tedy názor SPN České Švýcarsko, že by tam měly být výlučně plaňkové ploty. Jedním z argumentů bylo i to, že plot není zelený a zelený být nemůže, což však vyvrací vyjádření Ing. S. a Ing. B., kterým navrhoval provést dokazování. Závěrem navrhl, aby soud žalobě vyhověl a žalobkyni přiznal náhradu nákladů řízení.
35. Pověřená pracovnice žalovaného při tomtéž jednání odkázala na písemné vyjádření žalovaného a ministerstva s tím, že nadále navrhovala zamítnutí žaloby. Upozornila, že předmětem řízení nejsou nové návrhy oplocení. Posuzován byl jiný záměr. Z předložených fotografií podle ní není zřejmá jednoznačná lokalizace ani okamžiky jejich pořízení. Neví se, zda se k objektům na nich zobrazeným vyjádřila SNP České Švýcarsko, zda byly povoleny a zda byla v jejich případě řešena ochrana přírody a krajiny. Neilustrují ani celé okolí a měly být předloženy už ve správním řízení, pro což byl prostor i po vydání Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

stanoviska ministerstva. Pověřená pracovnice žalovaného shrnula, že správní orgány byly při svém rozhodování vázány závaznými stanovisky, která byla odpovídajícím způsobem odůvodněna. Je podle ní pravdou, že orgány ochrany přírody se ve svém posouzení dotkly souladu stavby s územní plánem, nešlo ale o jejich jediný argument. Stavba není v souladu s charakterem zástavby; opak neprokázaly ani předložené fotografie. Pravdou naopak není to, že by SNP České Švýcarsko ve svém stanovisku tvrdila, že v Brtníkách budou výlučně plaňkové ploty. I kdyby v území byly některé stavby, které chátrají nebo nejsou v odpovídajícím stavu, případně ke kterým se SNP České Švýcarsko nevyjadřovala, neznamená to, že by orgán ochrany přírody měl rezignovat na své funkce.

36. V souladu s § 52 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) soud na návrh žalobkyně provedl dokazování fotografiemi, na kterých má být podle žalobkyně zachyceno okolí budovy č. p. XF, stavba propustku v blízkosti stavby, zeď u budovy č. p. XE a oplocení u budovy č. p. XB (předloženými při jednání a založenými na č. l. 87 až 92 soudního spisu), dále fotografiemi, na kterých má být podle žalobkyně zachyceno okolí plotu budovy č. p. XF a pokračování silnice za plotem, budova č. p. XE a včetně zdi u ní (č. l. 79 spisu) a oplocení budovy č. p. XC, budova na pozemku parc. č. XE a budova č. p. XA (č. l. 56 vzadu a č. l. 57 spisu).
37. Z vlastní iniciativy soud provedl dokazování Plánem péče o CHKO Labské pískovce na období 2011-2025, zejména stranami 4 a 21 (č. l. 52 spisu).
38. V souladu s § 52 odst. 1 s. ř. s. soud pro nadbytečnost zamítl žalobkyní navrhované dokazování e-mailovou komunikací s Ing. K. ze SNP České Švýcarsko a vyjádřeními Ing. D. S. a Ing. Z. B..

Posouzení věci soudem

39. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady přitom vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení i zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci zjištěny nebyly.
40. Soud nejprve považoval za nutné vyjasnit rozsah soudního přezkumu. Námitkami, podle kterých byla stavba v souladu s územním plánem i co se týče vymezení pozemku parc. č. XF v k. ú. Brtníky a že orgánům ochrany přírody nic nebránilo v tom žalobkyni vyzvat k uvedení konkrétní specifikace druhu popínavých rostlin, které hodlá vysadit, se soud nemohl zabývat, jelikož byly uplatněny až v replice dne 7. 2. 2024, tj. po uplynutí lhůty pro podání žaloby podle § 72 odst. 1 s. ř. s. Ani v případě stále značně obecného a nadto nedoloženého tvrzení popisujícího charakter zástavby v intravilánu obce Brtníky soud neshledal, že by rozvíjelo řádně, konkrétně a včas uplatněný žalobní bod, neboť žalobkyně v žalobě bez dalšího pouze obecně poukázala na „kontext okolní zástavby a to, že se stavba nachází v intravilánu obce“.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

41. Soud zároveň věc posuzoval podle právního a skutkového stavu v době vydání napadeného rozhodnutí. Nemohl tedy přihlížet ani k dalšímu postupu žalobkyně po vydání napadeného rozhodnutí a k její s tím související snaze o hledání kompromisního řešení se SNP České Švýcarsko. Právě z tohoto důvodu neprovedl dokazování e-mailovou korespondencí s Ing. K. ze SNP České Švýcarsko.
42. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu, po prostudování obsahu předloženého správního spisu a po uskutečněném ústním jednání a proběhlém dokazování dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
43. Nejprve se soud zabýval námitkami nepřezkoumatelnosti vydaných závazných stanovisek. Těchto námitek žalobkyně v žalobě vznesla velké množství, přičemž ve vztahu k závaznému stanovisku SNP České Švýcarsko namítala, že jeho závěry nejsou odůvodněné, vyargumentované, konkrétní a podložené a že jde často o pouhé subjektivní dojmy. Závaznému stanovisku ministerstva pak žalobkyně vytýkala, že přestože v odvolání namítala právě popsané nedostatky závazného stanoviska SNP České Švýcarsko, ministerstvo tyto její odvolací námitky buď vůbec, nebo řádně nevypořádalo.
44. Má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být zřejmé, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný a jak uvážil o pro věc podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností. Uvedené musí nalézt svůj odraz v odůvodnění dotčeného rozhodnutí. Současně je ovšem nutné zdůraznit, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74). Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se správní orgán, resp. soud podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se dílčího nedostatku odůvodnění. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat.
45. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů tak má místo zejména tehdy, opomene-li správní orgán či soud na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64). Přehlédnout pak nelze ani fakt, že správní orgány a soudy nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí. Takový postup shledal ústavně konformním i Ústavní soud v nálezu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08: *„Není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.“* (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014-43).
46. Tyto požadavky na odůvodnění rozhodnutí přitom je možné vztáhnout i na odůvodnění závazných stanovisek. Soud přitom neshledal, že by vydaná závazná stanoviska skutečně byla nepřezkoumatelná. Skutečností totiž je, že podstatné závěry správních orgánů v nich jsou odůvodněny dostatečně a zejména tak, že tvoří ucelenou argumentaci, ze které jsou

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

zřejmé důvody, pro které nebylo žádosti o dodatečné povolení stavby vyhověno. Žalobkyně, která s některými závěry zjevně nesouhlasí, pak místo toho, aby v odvolání i žalobě polemizovala s podstatou argumentace správních orgánů, své výtky proti nim často omezuje na snahu je označit jako nedostatečné, nepodložené, subjektivní apod.

47. Při posouzení rozsahu a propracovanosti argumentace správních orgánů je navíc třeba vycházet i z toho, že se v ní nutně muselo odrazit poměrně malé množství konkrétních informací, které o stavbě v žádosti o dodatečné povolení stavby poskytla sama žalobkyně, a dále jen těžko pochopitelné (když navíc šlo o již hotovou stavbu) nedostatky projektové dokumentace spočívající už jen ve vymezení pozemků, na kterých stavba stojí (v dokumentaci se liší pozemky, na kterých má být stavba podle popisu umístěna, od pozemků, na kterých je zakreslena), na což poukázaly oba správní orgány a s čímž žalobkyně v žalobě (resp. v rámci lhůty pro podání žaloby) vůbec nepolemizovala, a též i formulace odvolacích námitek, ve kterých žalobkyně (stejně jako později v žalobě) poměrně obecně a hlavně povětšinou nepřiléhavě namítala nedostatečné odůvodnění závěrů SNP České Švýcarsko, aniž by s nimi věcně polemizovala.
48. Co se týče povinnosti vypořádat se s odvolacími námitkami, a tedy i odůvodnění potvrzujícího závazného stanoviska, soud dodává, že na rozhodnutí správních orgánů obou stupňů je v rámci soudního přezkumu pohlíženo jako na jeden celek (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 5 As 63/2011-86). To v první řadě znamená, že případné nedostatky v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí může napravit druhostupňový orgán. V druhé řadě z tohoto pravidla plyne, že druhostupňový orgán nemusí slepě opakovat argumentaci správního orgánu prvního stupně, jestliže se s ní ztotožní. Jestliže tedy odvolací námitky korespondují s námitkami, které účastník řízení uplatňoval již v prvostupňovém řízení, a správní orgán prvního stupně ve svém rozhodnutí uvedl důvody, proč těmto námitkám nepřisvědčil, nelze považovat odpovídající odvolací námitky za nevypořádané, jestliže je zřejmé, že se odvolací orgán s hodnocením prvostupňového orgánu ztotožnil.
49. V nyní projednávané věci žalobkyně své odvolací námitky většinou formulovala značně obecně, když závěry SNP České Švýcarsko označila za nepodložené a subjektivní a vyjádřila s nimi nesouhlas. Za takové situace, kdy je zřejmé, že ministerstvo se s posouzením věci tak, jak je učinila SNP České Švýcarsko ztotožnilo, nelze ve výslovném nevypořádání se s každou jednotlivou odvolací námitku spatřovat pochybení, které by mělo za následek nepřezkoumatelnost vydaných závazných stanovisek.
50. Soud před vypořádáním námitek žalobkyně rovněž předesílá, že v řízení o dodatečném povolení stavby nemá význam otázka případné dobré víry stavebníka v to, že při realizaci stavby postupoval v souladu se společným povolením. Jelikož správní orgány žalobkyni nekladly k tíži nedostatky projektové dokumentace (resp. jelikož negativní a potvrzující závazné stanovisko vydaly z jiných důvodů) a žalobkyně nadto jejich úvahy týkající se právě projektové dokumentace nenapadla ve lhůtě pro podání žaloby, soud se nezabýval ani jimi.
51. Jelikož žalobkyně ve vztahu k závěrům správních orgánů takřka vždy namítala nepřezkoumatelnost a zároveň nezákonnost či nesprávnost, soud pro větší přehlednost vypořádal její námitky společně.
52. Soud v první řadě souhlasí s tvrzením, že správní orgány v závazných stanoviscích posuzovaly stavbu i z hlediska jejího souladu s územním plánem obce Staré Křečany, jejíž částí je i obec Brtníky. Na tom, že správní orgány pracovaly s územním plánem a priori není nic vadného, poukázat lze přitom například na § 12 odst. 4 zákona o ochraně přírody, podle Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

kterého se krajinný ráz neposuzuje v zastavěném území a v zastavitelných plochách, pro které je územním plánem nebo regulačním plánem stanoveno plošné a prostorové uspořádání a podmínky ochrany krajinného rázu dohodnuté s orgánem ochrany přírody, a podle kterého je tedy znalost územního plánu pro orgány ochrany přírody nezbytná. O takovou situaci však v projednávané věci nejde.

53. Z obou závazných stanovisek totiž vyplývá, že správní orgány se nejen zabývaly zněním platného územního plánu, ale že i dospěly k tomu, že stavba je s ním v rozporu. Je přitom třeba přisvědčit námitce žalobkyně, že toto posouzení orgánům ochrany přírody v této věci nepříslušelo, resp. že na jeho základě nemohly vydat nesouhlasné závazné stanovisko.
54. Soud se proto zabýval tím, zda nesouhlasné a potvrzující závazné stanovisko stojí i na jiném samostatném důvodu, který v soudním přezkumu tak, jak jej svými námitky vymezila žalobkyně, ob stojí. Dospěl přitom k závěru, že takovýmto důvodem je nesoulad stavby s krajinným rázem lokality, kterým se zabývá níže.
55. Ačkoli tedy posouzení souladu stavby s platným územním plánem ze strany orgánů ochrany přírody nebylo namístě, s ohledem na to, že závazná stanoviska obsahovala jiný, dostatečný důvod na základě kterého orgány ochrany přírody nesouhlasily s dodatečným povolením stavby, nelze v tomto posouzení spatřovat důvod, pro které by bylo třeba napadené rozhodnutí zrušit. Soud se proto nezabýval námitkami nepřezkoumatelnosti a nesprávnosti posouzení stavby dle územního plánu.
56. Jde-li o námitky týkající se oplocení na území CHKO Labské pískovce a s tím souvisejícího hrubého narušování charakteru lokality, správní orgány při formulaci svých závěrů nevycházely ze subjektivních hodnocení a názorů, které neodpovídaly skutečnému stavu věci. Vycházely naopak z platného Plánu péče CHKO Labské pískovce na období 2011-2025, podle kterého je třeba v místě upřednostňovat tradiční řešení oplocení, a z popsané situace v obci Brtníky, kde mají jednoznačně převažovat dřevěně plotkové ploty, částečně doplněné živým plotem, a některé objekty stále zůstávají bez oplocení.
57. SNP České Švýcarsko konstatovala, že pozemky se tradičně chránily převážně jednoduchými dřevěnými laťkovými ploty, později pletivem, a že bývaly bez podezdívky a výšky kolem 1 m, přičemž dnes lze akceptovat výšku až 1,5 m. Oba správní orgány považovaly gabionové oplocení v daném místě dosud nikdy nepovolené za zcela nevhodné, a to i s ohledem na výšku, která podle projektové dokumentace dosahuje 2 m, vzhled, který může evokovat neprostupnou „hradbu“, a nevhodnou volbu materiálu. Žalobkyně na tuto argumentaci v podaném odvolání (a později ani v žalobě) přiléhavě nereagovala, neboť se jí nepodařilo zpochybnit závěr, že rozměrově, vizuálně a materiálově obdobná stavba se v místě jednoduše nenachází a do prostoru nezapadá. Tvzení o tom, že v místě se vyskytují například i ploty s betonovou či kamennou podezdívkou, případně doplněné kovovým plotem a živým plotem, se s podstatou závěrů správních orgánů i podstatou stavby míjí, neboť provedené gabionové oplocení s ohledem na jeho charakter a popsané parametry a plot s podezdívkou, případně kovový či živý plot nelze srovnávat.
58. V žalobě žalobkyně uvedla, že se v okolí vyskytují např. i ploty s betonovou či kamennou podezdívkou, případně doplněné kovovým plotem (nikoliv pletivem) a neprostupným a zcela neprůhledným živým plotem, přičemž poukázala na oplocení u budovy č. p. XA, oplocení pozemku parc. č. XE, oplocení u budovy č. p. XB a oplocení u budovy č. p. XC. Později doložila fotografie převzaté z aplikace Google Street View, ze kterých není zřejmé, že se jedná právě o tyto budovy a tato oplocení, byť to její zástupce při ústním jednání soudu tvrdil. Soud těmito fotografiemi na návrh žalobkyně provedl dokazování, nic to však Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

nezměnilo na jeho závěru, že – i kdyby se skutečně jednalo o fotografie oplocení nacházejících se v Brtníkách – s podstatou výhrad SNP České Švýcarsko proti posuzované stavbě se tyto skutečnosti míjí.

59. Fotografie okolí u budovy č. p. XF, stavby propustku v blízkosti stavby žalobkyně a zdi u budovy č. p. XE, byly předloženy, resp. stavby na nich žalobkyní označeny až při ústním jednání soudu. Fotografie okolí u budovy č. p. XF a stavby propustku soud vyhodnotil tak, že nebyly určeny k prokázání žádné skutečnosti související s včas, řádně a konkrétně uplatněným žalobním bodem. Fotografiemi okolí u budovy č. p. XF žalobkyně zamýšlela prokázat neupravené okolí v bezprostřední blízkosti její stavby. Stavbou propustku pak to, že v okolí stavby se nachází podobně masivní stavby jako je její stavba oplocení. Žádnou z těchto skutečností přitom nenamítala ve lhůtě pro podání žaloby. Nad rámec uvedeného soud přesto dodává, že případná neupravenost okolí stavby nebo stavba propustku nijak nesouvisí s posouzením krajinného rázu oblasti se zaměřením na charakter oplocení.
60. U stavby údajného oplocení podél silnice za stavbou č. p. XF a stavby č. p. XE a zejména zdi u ní z předložených fotografií opět není zřejmé, že se jedná právě o tvrzené stavby (z ostatních fotografií okolí budovy č. p. XF a propustku je alespoň zřejmé, že se nachází v blízkosti stavby žalobkyně, která je na nich také zachycena – pozn. soudu). Známý soudu nejsou ani další skutečnosti týkající se foceného oplocení a zdi, jako jsou jejich stáří, rozměry, zda jde o stavby povolené a zda byly posuzovány orgánem ochrany přírody. Z takto neprůkazných fotografií ojedinělých staveb a bez dalších informací ale podle názoru soudu zejména nelze usuzovat ani na nesprávnost závěrů orgánů ochrany přírody ohledně krajinného rázu oblasti se zaměřením na charakter oplocení.
61. Ze závazného stanoviska SNP České Švýcarsko soud dále zjistil, že není pravdou, že by z něj vyplývalo, že SNP České Švýcarsko v místě vyžaduje výlučně plaňkové oplocení. Uvedeno je pouze to, že v Brtníkách takové ploty jednoznačně převažují a že je SNP České Švýcarsko považuje za typické a ekologicky šetrné oplocení.
62. V tom, že správní orgány vycházely z Plánu péče CHKO Labské pískovce na období 2011-2025, soud neshledal žádné pochybení. Jde o platný odborný a koncepční dokument, kterému s ohledem na problematiku (neboť v případě krajinného rázu samozřejmě nejde o zas až tak dynamický proces) lze jen stěží bez dalších konkrétních námitek upřít aktuálnost. Tento dokument na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a má sloužit jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Zabývá se též ochranou krajinného rázu, přičemž skutečně v tomto zájmu navrhuje mimo jiné „*upřednostňovat v místě tradiční řešení oplocení*“. Představa, že by snad měl stanovit konkrétní parametry oplocení v obci Brtníky, ovšem charakteru tohoto dokumentu neodpovídá. To, co lze za tradiční řešení oplocení v místě a v kontextu toho i za krajinný ráz místa považovat, však vyložily správní orgány v závazných stanoviscích, přičemž žalobkyni se toto nepodařilo zpochybnit. Její poukaz na „*kontext okolní zástavby a to, že se stavba nachází v intravilánu obce*“ uvedený v žalobě soud považoval za zcela nekonkrétní, a tudíž nedostatečně vymezený žalobní bod, což nebylo možné napravit v dalších podáních podaných po uplynutí lhůty pro podání žaloby. Nad rámec toho soud dodává, že ani jen o něco málo konkrétnější tvrzení žalobkyně v replice týkající se charakteru zástavby v intravilánu obce (viz druhá věta bodu 28 odůvodnění tohoto rozsudku) nebyla potvrzena ani z fotografií, kterými soud na návrh žalobkyně provedl dokazování.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

63. Soud nepřisvědčil ani námitce žalobkyně uvedené v replice, ve které naznačovala nedostatek věcné příslušnosti orgánů ochrany přírody, když namítala, že posouzení souladu stavebního záměru s charakterem území a s urbanisticko-architektonickým charakterem okolní zástavby je primárně věcí stavebního úřadu. K tomu odkázala na § 44a zákona o ochraně přírody a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2022, sp. zn. 9 As 259/2020.
64. Podle § 44a zákona o ochraně přírody orgány územního plánování a stavební úřady vykonávají svoji působnost tak, aby byly zachovány a vytvářeny optimální ekologické funkce zvláště chráněných území a jejich ochranných pásem, prostupnost krajiny a aby byla zachována a podporována biologická rozmanitost. Urbanistické a architektonické řešení musí respektovat měřítko, charakter a strukturu zástavby s cílem zachování rázu sídel.
65. Podle § 12 odst. 1 zákona o ochraně přírody platí, že krajinný ráz, kterým je zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti, je chráněn před činnostmi snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Zásahy do krajinného rázu, zejména umísťování a povolování staveb, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonické měřítko a vztahy v krajině.
66. Podle § 12 odst. 2 zákona o ochraně přírody platí, že k umísťování a povolování staveb, jakož i jiným činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz, je nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody. Podrobnosti ochrany krajinného rázu může stanovit ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem.
67. K tomu soud konstatuje, že orgány ochrany přírody se v projednávané věci zabývaly posouzením stavby z hlediska jejího dopadu na krajinný ráz lokality podle § 12 zákona o ochraně přírody, na který přímo ve stanoviscích odkázaly, nikoli z hlediska urbanisticko-architektonického charakteru okolní zástavby.
68. Krajinný ráz je specifickým institutem územní ochrany životního prostředí. Jeho prostřednictvím je poskytována ochrana přírodní, kulturní a historické charakteristice určitého místa či oblasti. Koncepce ochrany krajinného rázu vychází z myšlenky, že krajina je tvořena prvky přírodními (živými i neživými) a kulturními (tj. výsledky lidské přítomnosti v krajině), které společně prošly určitým historickým vývojem a existují spolu na určitém území ve vzájemné shodě a harmonickém uspořádání. Narušením této vzhledové harmonie pak může dojít k narušení přirozených a ustálených vztahů v daném území. Při posuzování snížení či změny krajinného rázu je nutné vedle sebe hodnotit stav, pro nějž se určitá krajina či její část stala jedinečnou (ať z hlediska přírodního, historického, architektonického či jiného), a stav, jak bude vypadat například po umístění stavby (viz Vomáčka, V., Knotek, J., Konečná, M., Hanák, J., Dienstbier, F., Průchová, I. Zákon o ochraně přírody a krajiny. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 125.).
69. Že přitom otázka charakteru oplocení s cílem zachovat hodnotný krajinný ráz úzce souvisí, nevyplývá jen ze správními orgány odkazovaného Plánu péče o CHKO Labské pískovce na období 2011-2025, ale i z judikatury správních soudů (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 8. 2018, č. j. 10 As 33/2018-39, bod 24, nebo rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 10. 10. 2023, č. j. 43 A 20/2021-68). Žalobkyní poukazovaný § 44a zákona o ochraně přírody příslušnost orgánů ochrany přírody k posouzení stavby z hlediska jejího dopadu na krajinný ráz lokality nijak nevyklučuje, což ostatně nevyplývá ani z odkazovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2022, č. j. 9 As 259/2020-23.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

70. Žalobkyně dále brojila i proti závěrům správních orgánů rozporujícím její tvrzení uvedené v žádosti o dodatečné povolení stavby, dle kterého „se předpokládá porost oplocení popínavou zelení“. K tomu soud považuje za nezbytné uvést, že žalobkyně stavbu sice realizovala bez příslušného povolení, k jejímu osazení popínavou zelení však v průběhu celého správního řízení nepřistoupila a nikdy nekonkretizovala například ani to, o jaký druh zeleně by mělo jít. SNP České Švýcarsko tak ohledně jejího obecného tvrzení vyjádřila pochybnost nad tím, že by stavba skutečně popínavými rostlinami porostla, přičemž poukázala na úzký pás mezi stavbou a asfaltovou vozovkou, což podle názoru soudu dosvědčuje i ve spise založená fotodokumentace stavby, a též pravděpodobné poškození rostlin v zimě, kdy se silnice solí. Žalobkyně na tyto argumenty v podaném odvolání nijak konkrétně nereagovala, když bez bližšího odůvodnění uvedla, že využití popínavých rostlin (jejichž druh opět neuvedla) konzultovala s odborníky, přičemž není zřejmé, proč by podle ní stavba stejně jako řada jiných staveb v blízkosti komunikací neměla při správné péči porůst. Za existence takto bezobsažné odvolací námítky (stejná přitom byla uvedena i později v žalobě) tak nelze nic vytknout ministerstvu, které konstatovalo, že žalobkyně neuvedla, jak bude stavba rostlinami porostlá mimo vegetační období a vyjádřilo se v tom smyslu, že mimo vegetační období rostlin bude stavba prostá vegetace.
71. Byla to tedy nepřezkoumatelnost učiněné úvahy, kterou žalobkyně orgánům ochrany přírody v žalobě vytýkala. Soud takovýto nedostatek závazných stanovisek s ohledem na právě popsany průběh správního řízení neshledal. Až v replice (tedy po uplynutí lhůty pro podání žaloby) žalobkyně začala zpochybňovat také správnost úvah orgánů ochrany přírody, i když tak učinila pouhým poukazem na vyjádření Ing. S. a Ing. B., která poprvé předložila až s replikou, jimiž navrhla provést dokazování a ze kterých podle žalobkyně mělo vyplývat, že plný porost stavby popínavými rostlinami je možný i mimo vegetační období. S ohledem primárně na formulaci žalobního bodu tak, jak byl uplatněn ve lhůtě pro podání žaloby (namítána pouze nepřezkoumatelnost úvah orgánů ochrany krajiny) a toliko podpůrně i s ohledem na pozdější nedostatek tvrzení, tedy na to, že provedené důkazy žalobkyně nenavrhla k vyvrácení pravdivosti či významu dalších skutečností, ze kterých orgány ochrany přírody vycházely (blízkost stavby u vozovky, která se v zimě solí), soud k tomuto dokazování pro nadbytečnost nepřistoupil.
72. Lze jen dodat, že žalobkyni nic nebránilo své přesvědčení o předpokládaném porostu stavby popínavou zelení i mimo vegetační období aktivně hájit v průběhu správního řízení, ve kterém měla prostor účinně polemizovat se závěry orgánů ochrany přírody i předkládat případná vyjádření odborníků. K odbornému posouzení věci by tak došlo před příslušnými orgány. Jen z důvodu pasivity žalobkyně se nelze posouzení odborné otázky domáhat až v řízení před soudem, a to navíc ještě opožděně, tj. po lhůtě pro podání žaloby.
73. Již pouze pro dokreslení soud dodává, že z tvrzení žalobkyně vyplynulo, že stavba není zelení porostlá ani k dnešnímu dni. Zároveň nebylo pochybením orgánů ochrany přírody, pokud žalobkyni nevyzvaly k uvedení konkrétního druhu popínavých rostlin. V pouhém neuvedení druhu rostlin totiž nelze spatřovat nedostatek náležitostí nebo jinou vadu podání, k jejímuž odstranění musí správní orgán účastníka vést. Zároveň však soud opakuje již výše uvedené, že i tuto námítku stran možné výzvy k uvedení konkrétního druhu rostlin žalobkyně uplatnila opožděně.
74. V kontextu výše shrnuté, podle soudu koherentní a přesvědčivé argumentace správních orgánů, soud považuje za nadbytečné, resp. podružné zabývat se vyjádřeními správních orgánů nebo žalobkyně o tom, zda stavba je či není obvyklá v okolí Prahy a blízkých satelitů, zda činností žalobkyně došlo ke „kompletní devastaci zeleně“, nebo naopak dokonce Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

ke kultivaci dané plochy, zda má jít o „*ekologicky nezávadný a šetrný způsob oplocení*“ či zda by snad funkci ochrany proti hluku a prachu lépe plnila či neplnila vzrostlá zeleň.

75. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti soud vyhodnotil žalobu proti rozhodnutí žalovaného v mezích uplatněných žalobních bodů jako nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
76. Současně soud v souladu s § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, přičemž tento ani jejich náhradu nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 6. března 2024

Mgr. Václav Trajer v. r.
předseda senátu